

16.11.2017

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

E 78/2017 VP VALTIONEUVOSTON SELVITYS: EU:N KAUPPAPOLITIIKAN AJANKOHTAISET KYSYMYKSET (erityisesti elintarvikkeiden kauppaa koskevilta osin)

Elintarviketeollisuusliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle EU:n kauppapolitiikan ajankohtaisista kysymyksistä.

Elintarviketeollisuusliitto yhtyy perusmuistioon sisältyvän Suomen kannan kohtiin, joissa korostetaan kansainvälisen kaupan ja korkean lisäarvon tuotteiden viennin merkitystä pienelle maalle. EU:n on tärkeää olla aktiivinen kauppaneuvotteluissa ja kansainvälisen kaupan sääntöjen luojana. Komission aktiivinen toiminta kauppapolitiikassa on merkityksellistä myös elintarvikealalle haettaessa kasvun mahdollisuuksia uusilta markkinoilta muun muassa pakotepolitiikan takia vähentyneen Venäjän viennin tilalle.

Liitto tukee EU:n tavoitteita kehittää sen kykyä neuvotella ja hyväksyä kauppasopimuksia jakamalla ne EU-toimivaltaan perustuviin ja jaetun toimivallan sopimuksiin. Yritysten vientitoimintojen kannalta ei ole hyvä, jos valmiiksi neuvotellut kauppasopimukset jäävät epämääräisen pitkiksi ajoiksi pöydälle odottamaan lopullista hyväksyntää. Kestävän kehityksen sääntökokonaisuuksien kehittäminen kansainvälisessä kaupassa on myös kannatettavaa. Yritysten on toimittava kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti, ja on hyvä, että näiden tavoitteiden ja jo sovittujen sääntöjen toimeenpanon edistämiseen kiinnitetään huomiota kansainvälisen kaupan säännöissä.

Elintarviketeollisuusliitto pitää erittäin hyvinä komission suunnitelmaa päivittää ja parantaa verkossa olevia tietovälineitä, joilla helpotetaan kauppaa. Kaikki yrityksille helppossa muodossa ja kanavassa jaettu käytännönläheinen tieto kauppasopimusten tarjoamista mahdollisuuksista helpottaa vientiä.

Elintarvikealalla viennin esteenä voi tullien lisäksi olla erilaiset kohdemaan viranomaisten lupa- ja laitostarkastusvaatimukset, joita selvitetään suurelta osin jäsenmaiden toimesta. Näiden sujuvoittaminen ja yksinkertaistaminen tulee olla myös komission kauppaneuvotteluagendalla. Kansainväliseen kauppaan on jo sovittu helposti leviävien eläintautitilanteiden varalle menettelytapoja, joilla estetään kauppakiellon laajeneminen muille kuin ko. taudin tartunnan kannalta oleellisille alueille (ns. alueellistaminen). Valitettavasti sääntöjä ei kuitenkaan ole noudatettu viime vuosina, ja kolmansien maiden asettamat kauppakiellot EU-maille kohdistuvat usein suhteettoman suurelle alueelle. Eläintautien alueellistamiskysymys tulee pitää mukana monen- ja kahdenvälisissä kauppaneuvotteluissa ja keskusteluissa kansainvälisen kaupan säännöistä ja niiden toimeenpanosta.

Uusien kauppasopimusten tärkeyden tunnustaen ja aktiivisia unionin kauppaneuvotte-
luita vahvasti kannattaen Elintarviketeollisuusliitto haluaa myös muistuttaa tarpeesta
huomioida elintarvikealan herkät tuotesektorit kauppaneuvotteluissa.

EU:ssa ja Suomessa on säädetty elintarviketuotannolle vaatimuksia, jotka ylittävät
kolmansien maiden vaatimustason. Vaatimuksia on esimerkiksi lihantuotannossa ja
ne liittyvät kotieläinten kasvatukseen ja lääkitsemiseen, rehuihin, tuotannon hygieni-
aan, ympäristövaatimuksiin, kasvatustiheyksiin, kuljetus- ja teurastusmenetelmiin jne.
Vaatimusten noudattaminen edellyttää muutoksia tuotantotapoihin sekä lisäinvestoin-
teja tuotantorakennuksiin, -laitteisiin ja -järjestelmiin sekä kuljetuskalustoon.

Oman tuotannon kilpailukyvyystä huolehtivien lainsäätäjien tulee toimia johdonmukai-
sesti - ei siis protektionistisesti - näiden suhteen myös kansainvälisissä kauppaneu-
votteluissa ja edellyttää tuonnilta samoja vaatimuksia. Jatkossa uusia tuotantovaati-
muksia koskeviin säädösesityksiin tulisi laatia kattavat arviot vaikutuksista myös kan-
sainvälisten kauppaneuvotteluiden näkökulmasta. Eurooppalaiselle tuotannolle on
odotettavissa lisävaatimuksia kohta käynnistyvän EU:n maatalouspolitiikan uudistuk-
sen yhteydessä. Tuotantomme mahdollisuudet integroitua kansainvälisille markkinoille
on hyvä huomioida uutta politiikkaa laadittaessa.

Kunnioittaen

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Pia Pohja
toimitusjohtaja